

СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ НАСЛІДКИ МІГРАЦІЇ ВНАСЛІДОК ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ

Телешак А.В.,
здобувачка вищої освіти факультету менеджменту
Миколаївський національний аграрний університет
Олійник Т.Г.,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки підприємств

Вимушена міграція, спричинена військовим конфліктом в Україні, є одним із найвагоміших явищ сучасності, що призвело до значних змін як всередині країни, так і за її межами. Починаючи з 2014 року, після анексії Криму та війни на сході України, а особливо після повномасштабного вторгнення росії в лютому 2022 року, мільйони людей були вимушені залишити свої домівки. Вимушена міграція створила додатковий тиск на соціальну інфраструктуру приймаючих країн і вплинула на демографічний баланс на міжнародному рівні.

Вимушена міграція, викликана військовим конфліктом в Україні, спричинила серйозні кількісні демографічні наслідки. Перш за все, відбулося значне скорочення населення через масовий виїзд громадян за кордон, особливо це стосується економічно активної частини населення, оскільки багато людей працездатного віку виїхали за межі країни. Крім того, масовий виїзд молоді, жінок і дітей спричинив зміни у віковій структурі населення. Відсутність значної частки молодого покоління призвело до процесу демографічного старіння, тому що в країні зростає частка людей похилого віку та створюється додаткове навантаження на соціальні системи, зокрема пенсійне забезпечення та медичне обслуговування старших людей. Якщо молодь не повернеться після закінчення конфлікту, наслідки можуть бути ще більш негативними в довгостроковій перспективі.

Одним із ключових викликів стало порушення структури трудового ринку. Виїзд значної кількості кваліфікованих фахівців призвів до дефіциту робочої сили в багатьох ключових секторах економіки, зокрема в промисловості, будівництві та сфері послуг. Це ускладнює економічне відновлення країни,

оскільки відсутність робочих рук уповільнює виробничі процеси та підвищує потребу у залученні нових кадрів, яких бракує.

Додатковою соціальною проблемою є інтеграція ВПО, які переміщуються в межах країни у пошуках безпечних місць. Приймаючі регіони часто перевантажені через наплив внутрішніх мігрантів, що призводить до тиску на інфраструктуру та місцеві ресурси. Це створює соціальну напруженість між місцевим населенням і ВПО, які потребують додаткової допомоги та підтримки для інтеграції в нові громади.

Масова вимушена міграція супроводжується значними психологічними травмами як для переселенців, так і для тих, хто залишається в Україні. Постійний стрес, невизначеність майбутнього, втрата дімівки та близьких негативно впливають на ментальне здоров'я людей. Психологічний стан переселенців часто ускладнюється складнощами адаптації на новому місці та відчуттям втрати соціальних зв'язків. Водночас ті, хто залишився в зонах бойових дій або в постраждалих регіонах, також відчувають вплив війни, що може призвести до поширення посттравматичного стресового розладу (ПТСР) і депресій. Тому підтримка ментального здоров'я та надання психологічної допомоги є надзвичайно важливими для обох груп [2].

Список використаних джерел:

1. Гусар, І. (2023). “Демографічні зміни в Україні: виклики і можливості.” Український демографічний журнал.
2. Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (UNHCR). (2022). “Ukraine Situation: Regional Refugee Response Plan.” Звіти про масштаби міграції українців і їх наслідки.